

รายงานการสร้างนวัตกรรมการศึกษา

โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE)

นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษา

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

กลยุทธ์การบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC)

โดยใช้ $KH_2A_3M_4$ MODEL โรงเรียนบ้านหนองขามแสงบง

ผู้สร้างนวัตกรรม

นายธารินทร์ ลครพล

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองขามแสงบง

อำเภอ บรบือ จังหวัดมหาสารคาม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานการสร้างนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการศึกษา เรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โดยใช้ KH₂A₃M₄ MODEL โรงเรียนบ้านหนองขามแสง มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้าง/พัฒนา นวัตกรรมและใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ 1) เพื่อให้เกิดการร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่าย ในการพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพของผู้เรียน 2) เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครู ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) และเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ให้มีความเข้มแข็ง 3) เพื่อสร้างนวัตกรรมเครื่องมือในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาต่อไป

โดยผู้สร้างนวัตกรรมได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ออกแบบการดำเนินการสร้างนวัตกรรม สรุปผลอภิปรายผลอย่างเป็นรูปธรรม ผู้สร้างนวัตกรรมคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่านวัตกรรมที่สร้างขึ้นและรายงานการสร้างนวัตกรรมเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา การเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

นายธารินทร์ ลครพล

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานการสร้างนวัตกรรม	1
ชื่อนวัตกรรม	1
ชื่อผู้สร้างนวัตกรรม	1
ประเภทของนวัตกรรม	1
ความสำคัญของนวัตกรรม	1
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	3
ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามนวัตกรรม	9
การเผยแพร่วัตกรรม	10
ความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรม การบริหารจัดการศึกษา การนิเทศติดตาม ประเมินผล (ความพึงพอใจของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครู นักเรียน)	10
ภาคผนวก	11
ภาพกิจกรรม	12
เครื่องมือ	22
คำสั่ง	24

แบบรายงานการสร้างนวัตกรรม

1. ชื่อนวัตกรรม

กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โดยใช้ $KH_2A_3M_4$ MODEL โรงเรียนบ้านหนองขามแสง

2. ชื่อผู้สร้างนวัตกรรม

ชื่อ นายธารินทร์ นามสกุล ลครพล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
โรงเรียน บ้านหนองขามแสง เขต/อำเภอ บรบือ จังหวัดมหาสารคาม
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โทรศัพท์ 088-595-4618
โทรสาร-..... E mail address : Matt.tarin1974@gmail.com
Id Line : matt3010

3. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

☐ แสวงหานวัตกรรม/แบบอย่างที่ดีจากแหล่งต่างๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

☒ การสร้างนวัตกรรมใหม่

4. ประเภทของนวัตกรรม

☒ การบริหารจัดการศึกษา

☐ การจัดการเรียนรู้

☐ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

5. ความสำคัญของนวัตกรรม

5.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ได้ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ด้วย เดิมการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเพียงอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่สำหรับในศตวรรษที่ 21 ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติ และการสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน กล่าวคือ จะไม่เป็นเพียงผู้รับ (Passive Learning) อีกต่อไป แต่ผู้เรียนต้องฝึกการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) โดยมีครูเป็น “โค้ช” ที่คอยออกแบบการเรียนรู้เพื่อช่วยผู้เรียนให้บรรลุผลได้ ประการสำคัญ คือ ครูในศตวรรษที่ 21 จะต้องไม่ตั้งตนเป็น “ผู้รู้” แต่ต้องแสวงหาความรู้ไปพร้อมๆ กันกับผู้เรียนในขณะเดียวกัน

ดังนั้น การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ซึ่งก็คือ ทักษะต่างๆ ที่เด็กหนึ่งคนควรจะต้องมีเพื่อใช้ชีวิตอยู่ ‘ให้รอด’ เมื่อเกิดและเติบโตมาในโลกยุคนี้ ซึ่งครูจะไม่เป็นผู้สอน แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบ

การเรียนรู้ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning : PBL) ของนักเรียน สิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้ คือ ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities : PLC) ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของครู เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำหน้าที่ของครูแต่ละคนนั่นเอง (คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC, สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ., 2563)

จากเหตุผลดังกล่าว ข้าพเจ้าในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา จึงได้สร้างและพัฒนารูปแบบนวัตกรรมทางการบริหาร ที่เรียกว่า $KH_2A_3M_4$ MODEL ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ของโรงเรียนบ้านหนองขามแสง ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งกระบวนการดำเนินงานทั้งระบบจะถูกตรวจสอบด้วยวงจรคุณภาพ หรือ PDCA

5.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนา

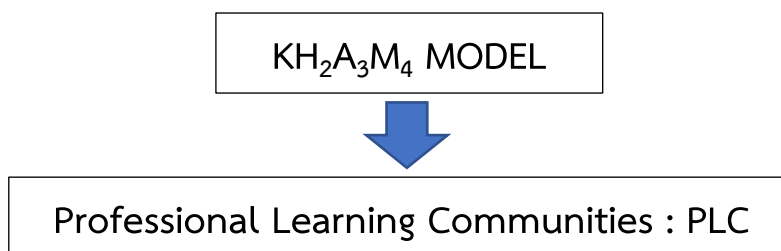
ในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมทั้งชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ซึ่งครูจะไม่เป็นผู้สอน ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ให้ตนเองเป็น “โค้ช” (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator)

ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities : PLC) เป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิก PLC จึงเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของครูได้

$KH_2A_3M_4$ MODEL จึงถูกพัฒนาขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำงานเพื่อให้ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities : PLC) สำเร็จขึ้นตามวัตถุประสงค์

5.3 ประโยชน์และความสำคัญ

$KH_2A_3M_4$ MODEL เป็นโมเดลที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities : PLC) ประสบผลสำเร็จ

ภาพที่ 1 แสดงเป้าหมายของนวัตกรรม

6. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

6.1 วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

6.1.1 เพื่อให้เกิดการร่วมมือรวมพลังของทุกฝ่าย ในการพัฒนาการเรียนการสอน สู่คุณภาพของผู้เรียน

6.1.2 เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) และเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โรงเรียนบ้านหนองขามแสงบง ให้มีความเข้มแข็ง

6.1.3 เพื่อสร้างนวัตกรรมเครื่องมือในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาต่อไป

6.2 หลักการ ทฤษฎี แนวคิดในการพัฒนา

การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยืมการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ ดังนั้น จึงต้องเลือกพิจารณารูปแบบการสอน รวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เหมาะกับ ผู้เรียน ในการจัดทำนวัตกรรมครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมาย คือ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนในชั้นเรียน จึงถือว่า เป็นผู้มีความรู้เฉพาะด้าน มีวุฒิภาวะ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ความรู้ เป็นความคุ้นเคย ความตระหนักหรือความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลหรือสิ่งอื่น เช่น ข้อเท็จจริง (ความรู้ประพจน์) ทักษะ (ความรู้กระบวนการ) หรือวัตถุ (ความรู้โดยประจักษ์) วิหาคำรู้มีหลายวิธีและมีแหล่งที่มาต่าง ๆ เช่น ประสบการณ์ การศึกษา เหตุผล วิธีการทางวิทยาศาสตร์ การสำรวจ และการฝึกฝน เป็นต้น

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มีทฤษฎีมาจากทฤษฎีหุปัญญาของ Gardner ที่กล่าวถึงประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ว่า “How students learn in a holistic & natural way” (Gardner, 1983) ซึ่งหมายความว่า นักเรียนเรียนรู้ในวิถีทางที่เป็นองค์รวม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) คือ การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง

ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบ
กัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุข
ของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน PLC จึงเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของ PLC

1. เพื่อเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้เกิดการร่วมมือ รวมพลังของทุกฝ่ายในการพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพของ
ผู้เรียน

3. เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยการพัฒนาผู้เรียน

องค์ประกอบสำคัญของ PLC

1. ต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่การพัฒนาการเรียนการสอน
สู่คุณภาพผู้เรียน
2. ร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมมือ หมายถึง ต้องเปิดใจ รับฟัง เสนอวิธีการ นำสู่การปฏิบัติ และ
ประเมินร่วมกัน
3. ภาวะผู้นำร่วม หมายถึง การทำ PLC ต้องมีผู้นำและผู้ตามในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. กัลยาณมิตร หมายถึง เป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ เติมเต็มส่วนที่ขาดของแต่ละคน
5. ต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์การ หมายถึง ต้องเน้นการทำงานที่เปิดโอกาสการทำงาน
ช่วยเหลือกันมากกว่าการสั่งการ มีชั่วโมงพูดคุย
6. การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การเรียนรู้การปฏิบัติงานและตรงกับภาระงาน คือ
การสอนสู่คุณภาพผู้เรียน

กระบวนการทำ PLC

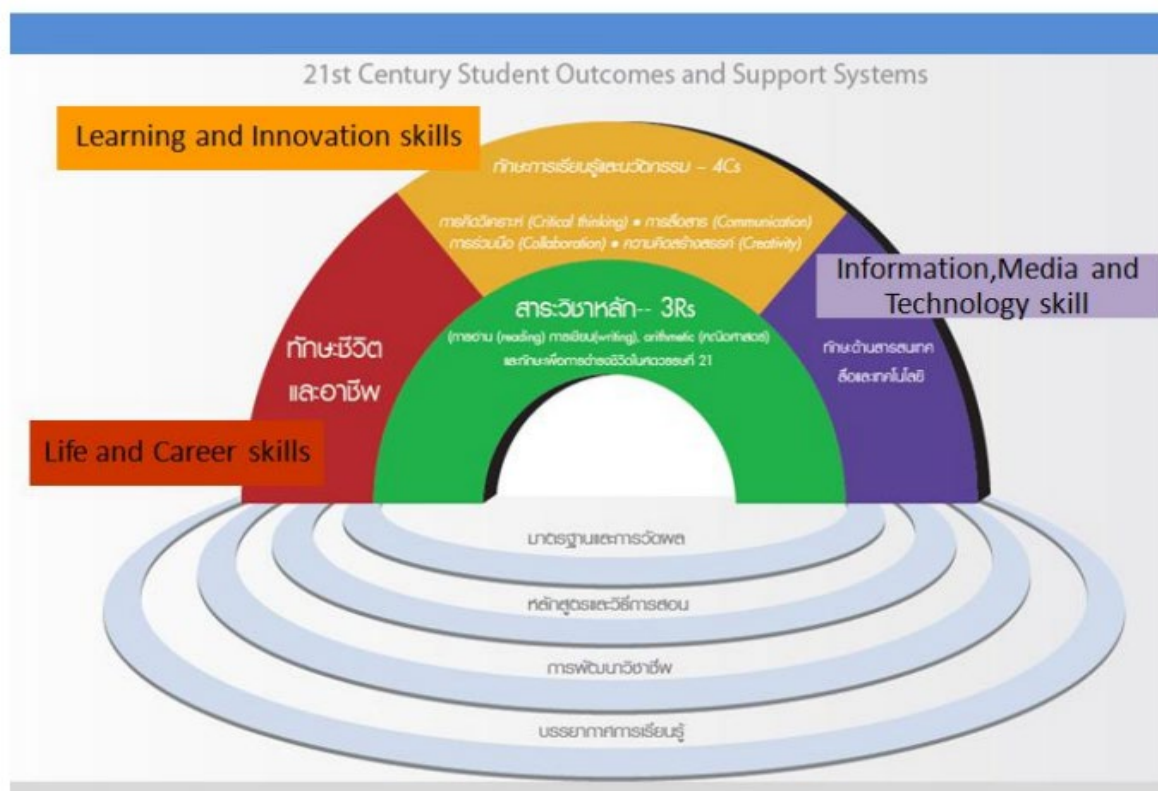
1. รวมกลุ่มครูที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น กลุ่มครูที่สอนวิชาเดียวกัน สอนในระดับเดียวกัน
หรือมีลักษณะเหมือนกัน
2. จำนวนสมาชิกตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป
3. ระยะเวลา 2 คาบต่อสัปดาห์ ตลอดหนึ่งปีการศึกษาโดยถือเป็นภาระการสอนของครู
4. สมาชิกร่วมกันอภิปรายหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ ในประเด็นต่าง ๆ เช่นการออกแบบการจัดการเรียนรู้
5. การแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในชั้นเรียน
6. เทคนิคการจัดการชั้นเรียน
7. การสร้างสื่อการเรียนรู้
8. สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหา
9. ดำเนินงานตามแนวทางที่ร่วมกันวางแนวทางไว้
10. สรุปผลการดำเนินงาน

แนวทางในการบันทึก

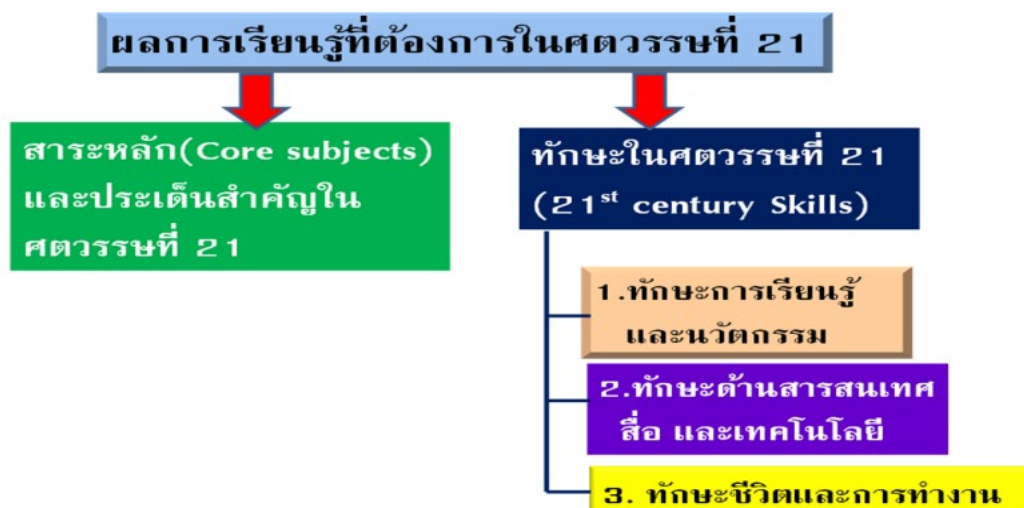
1. ประเด็นที่ร่วมกันอภิปราย
2. สาเหตุของปัญหา
3. การออกแบบกิจกรรม
4. แนวทางการปฏิบัติ ระบุช่วงเวลาหรือวันที่ปฏิบัติ
5. การสะท้อนผลการปฏิบัติ

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)

เนื่องจากปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การดำเนินชีวิต ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาสาระตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สารวิชาก็มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้ เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชาควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบ กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

ภาพที่ 2 วิชาแกนและประเด็นสำคัญในศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 3 ผลการเรียนรู้ที่ต้องการในศตวรรษที่ 21

ทักษะความรู้ที่จำเป็นแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

1. ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)
2. ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็น ผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)
3. ความรู้ด้านการเป็นพลเมือง (Civic Literacy)
4. ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)
5. ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่

1. ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม
2. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา
3. การสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้

1. ความรู้ด้านสารสนเทศ
2. ความรู้เกี่ยวกับสื่อ
3. ความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว

2. การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
3. ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม
4. การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability)
5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C

3R คือ Reading (อ่านออก), (W)riting (เขียนได้), และ (A)rithmetics (คิดเลขเป็น)

7C ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)

Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)

Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)

Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)

Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)

Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

6.3 การออกแบบและแนวทางการพัฒนา

6.3.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์ ต่อการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โรงเรียนบ้านหนองขามแสง

พบว่า ครูส่วนใหญ่เชื่อมั่นในแนวความคิดของตนเอง เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ในการสอนมาก่อน จึงไม่ให้ความสำคัญกระบวนการ PLC เพราะคิดว่าตนเองสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการเดิมได้ แต่สภาพปัจจุบันปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน พบว่า ปัญหามีความแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นสภาวะของครอบครัว สิ่งแวดล้อม ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และอีกหลายปัจจัย

จากการสังเกต พบว่า บุคลากรภายในโรงเรียนมีความหลากหลายด้านอายุและประสบการณ์ แต่มีความสัมพันธ์เชิงกลียณมิตร หากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร การนำกระบวนการ PLC มาใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อครูอย่างยิ่ง

6.3.2 สร้าง/ตรวจสอบ/พัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการ

เพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โรงเรียนบ้านหนองขามแสง ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ KH₂A₃M₄ MODEL จึงถูกสร้าง/พัฒนาขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน

กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งนวัตกรรมประกอบด้วย

K = knowledge (สร้างความรู้ความเข้าใจ)

H₁ = Head and Heart (มุ่งมั่นในการทำงานด้วยหัวใจ)

H₂ = How to (วิธีการทำ/ทำอย่างไรให้ประสบผลสำเร็จ)

A₁ = active (กระตือรือร้น/มุ่งมั่นในการทำงาน)

A₂ = assessment (มีการประเมิน/ตรวจสอบ)

A₃ = accountability (บุคลากรมีความรับผิดชอบ)

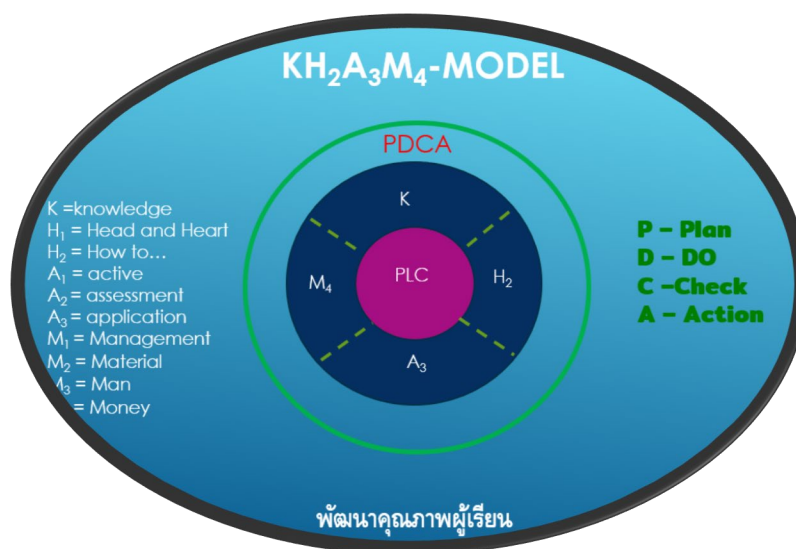
M₁ = Management (การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ)

M₂ = Material (สนับสนุน/วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์)

M₃ = Man (บุคลากร/ทีมงาน)

M₄ = Money (สนับสนุนงบประมาณ)

ซึ่งกระบวนการดำเนินงานทั้งระบบจะถูกตรวจสอบด้วยวงจรคุณภาพ หรือ PDCA ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน Plan-Do-Check-Act ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้ปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) จุดเด่น คือเป็นกระบวนการที่สามารถปรับปรุง พัฒนาได้ในทุกขั้นตอน สามารถทำซ้ำได้เรื่อย ๆ จนกลายเป็นวงจร (Cycle)

ภาพที่ 4 แสดงโครงสร้าง KH₂A₃M₄ MODEL

6.3.3 ทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการ KH₂A₃M₄ MODEL เพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โรงเรียนบ้านหนองขามแสง

ผู้จัดทำได้นำนวัตกรรมที่สร้างขึ้น มาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านหนองขามแสง ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในชั้นเรียน แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 2 คน

ผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 4 คน ผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 4 คน และผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 คน ในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2566

6.3.4 ประเมินผลที่ได้จากกลยุทธ์การบริหารจัดการ $KH_2A_3M_4$ MODEL เพื่อเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โรงเรียนบ้านหนองขามแสง

จากการประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการ $KH_2A_3M_4$ MODEL พบว่า กระบวนการ PLC ในสถานศึกษา ได้รับความสำเร็จค่อนข้างน้อย โดยส่วนใหญ่แล้วเวลาที่ครูเข้ากลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันจะไม่มีการจัดบันทึก เป็นการบอกเล่าสภาพปัจจุบันปัญหาที่พบ และมีการเสนอแนวคิดเพื่อแก้ไขในภาพรวมแต่ขาดความร่วมมือการปฏิบัติในภาพรวม ยังคงต้องดำเนินการเพียงลำพัง

6.3..5 สรุปผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โรงเรียนบ้านหนองขามแสง ได้รับความสำเร็จค่อนข้างน้อย เนื่องจากทุกคนคิดว่าแต่ละคนมีภาระรับผิดชอบงานพิเศษ และงานสอนเยอะแล้ว อยากทำหน้าที่สอนอย่างเดียว จึงไม่อยากจัดทำเอกสารรายงานและไม่ให้ความสนใจ ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงการย้ายออก/เข้าของบุคลากร ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง

ข้าพเจ้า ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ในโอกาสต่อไปจะจัดประชุมชี้แจงแนวทาง และสร้างความเข้าใจให้บุคลากรได้เห็นความสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) มากขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์

6.4 การมีส่วนร่วมในการพัฒนา

ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 16 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา

6.5 การนำไปใช้

ทดสอบและใช้เครื่องมือ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านหนองขามแสง

6.6 การประเมินและการปรับปรุง

การประเมินผลจากการให้ความร่วมมือของบุคลากรในการเข้าร่วมกลุ่ม และการจัดทำรายงาน PLC เสนอต่อผู้บังคับบัญชา พบว่า การเข้าร่วมกลุ่ม บุคลากรให้ความร่วมมือร้อยละ 100 แต่ขาดการจัดบันทึกจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งข้าพเจ้าจะต้องดำเนินการแก้ไขต่อไป

7. ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามนวัตกรรม

7.1 ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาและผู้บริหาร

ได้นวัตกรรมทางการบริหารจัดการ ที่สามารถส่งเสริมการทำงาน สามารถประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 ผลที่เกิดกับครูผู้สอน

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูทำให้เกิดแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ ทำให้ครูมีความเข้าใจผู้เรียนมากขึ้น มีความสุขในการทำงาน ส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงกัลยาณมิตรของบุคลากรในสถานศึกษา ทำให้เกิดทัศนคติเชิงบวกต่อเพื่อนร่วมงาน

2 7.3 ผลที่เกิดกับผู้เรียน

ผู้เรียนได้รับการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนมีความสุขจากการบริหารจัดการชั้นเรียนของครู

8. การเผยแพร่นวัตกรรม

เผยแพร่ผ่าน facebook ของโรงเรียน

9. ความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรม การบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตามและประเมินผล (ความพึงพอใจของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครู นักเรียน)

ในฐานะผู้บริหารและเป็นผู้คิดค้นนวัตกรรมนี้ขึ้น เชื่อว่า $KH_2A_3M_4$ MODEL จะเป็นแนวทางการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การดำเนินการพัฒนานวัตกรรมยังต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

จากการนิเทศของคณะกรรมการติดตาม การดำเนินโครงการ Innovation For Thai Education โดย Supervisor Team จากศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม พบว่า กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงานยังขาดความชัดเจน

ลงชื่อผู้สร้างนวัตกรรม

ตำแหน่ง

ว/ด/ป

ภาคผนวก

ประกอบด้วย

1. ภาพกิจกรรม
2. เครื่องมือ
3. คำสั่งโรงเรียน

การประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

การประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กิจกรรมการศึกษาดูงานหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

การนำเทคนิควิธีการแก้ปัญหาที่ได้จากกระบวนการ PLC ลงสู่การปฏิบัติ

การนำเทคนิควิธีการแก้ปัญหาที่ได้จากกระบวนการ PLC ลงสู่การปฏิบัติ

การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เป็นระยะๆ

ส่งเสริม/จัดหา วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการสอนให้เพียงพอสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ส่งเสริม/จัดหา วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการสอนให้เพียงพอสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

กระตือรือร้นในการทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตั้งแต่ระดับพื้นฐาน

ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้สอสุดที่คล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

คู่มือประกอบการอบรม

การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC

(Professional Learning Community)

“ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สมุดบันทึกกิจกรรม (Logbook)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community)

ชื่อ..... นามสกุล

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

โรงเรียนบ้านหนองขามแสงบง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งโรงเรียนบ้านหนองขามแสง**ที่ ๖๑ / ๒๕๖๕****เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ PLC : ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ได้กำหนดให้ทุกโรงเรียนพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของ
ครูผู้สอน ด้วยกระบวนการขับเคลื่อน PLC (Professional Learning Community) ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของ
ครูเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ การทำหน้าที่สู่การวิพากษ์ เติบโต ทบทวน ปรับปรุง
พัฒนางาน ไปสู่การเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ของครูผู้สอนต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง
โดยที่ครูออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อให้การ
ดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.
๒๕๔๗ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โรงเรียนบ้านหนองขามแสง จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ PLC : ชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. นายธารินทร์	ลครพล	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นายวัลลภ	ทักษิณ	ครู ชำนาญการพิเศษ	รองประธานกรรมการ
๓. นายวิทยา	ตันกลียา	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
๔. นายทัศนะ	ศิริบุตร	หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป	กรรมการ
๕. นางสาวหทัยทิพย์	บุญศรี	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๖. นางจุก	ทักษิณ	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	กรรมการและกรรมการ

หน้าที่ : อำนวยการให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะแนวทางการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกในการ
ดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นางจุริก	ทักษิณ	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	ประธานกรรมการ
๒. นายวิทยา	ต้นกล้า	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ	กรรมการ
๓. นายทัศนะ	ศิริบุตร	หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป	กรรมการ
๔. นายปริญญา	โยปัทม	ครูประจำสายชั้นปฐมวัย	กรรมการ
๕. นางเบญจมาศ	พรมพาน	ครูประจำสายชั้น ป.๑-๓	กรรมการ
๖. นางหทัยทิพย์	บุญศรี	ครูประจำสายชั้น ป.๔-๖	กรรมการ
๗. นางกุลธิดา	การวงษ์	ครูประจำสายชั้น ม.๑-๓	กรรมการ
๘. นางสาวศรีสุตา	ญาณสิทธิ์	ธุรการโรงเรียน	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ : ๑. วางแผน ประสานงาน วิเคราะห์ และสะท้อนสภาพปัญหาการเรียนการสอน หาแนวทางการแก้ปัญหา ร่วมกำหนดแผนการดำเนินงาน ร่วมออกแบบกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน วัดประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรม และรับผิดชอบการดำเนินการ PLC

๒. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน เสนอผู้อำนวยการโรงเรียน

๔. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล

๑. นางจุริก	ทักษิณ	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	ประธานกรรมการ
๒. นายปริญญา	โยปัทม	ครูประจำสายชั้นปฐมวัย	กรรมการ
๓. นางเบญจมาศ	พรมพาน	ครูประจำสายชั้น ป.๑-๓	กรรมการ
๔. นางหทัยทิพย์	บุญศรี	ครูประจำสายชั้น ป.๔-๖	กรรมการ
๕. นางกุลธิดา	การวงษ์	ครูประจำสายชั้น ม.๑-๓	
๖. นางสาวศรีสุตา	ญาณสิทธิ์	ธุรการโรงเรียน	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ : ๑. จัดเตรียมแบบประเมินความพึงพอใจ ในการดำเนินการ PLC

๒. แจกและรวบรวมแบบประเมิน

๓. สรุปวิเคราะห์รายงานผลการประเมิน เสนอผู้อำนวยการโรงเรียน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

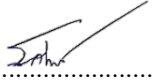
สั่ง ณ วันที่ ๑ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(ลงชื่อ)

(นายธารินทร์ ลครพล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองขามแสง

ลงชื่อผู้สร้างนวัตกรรม

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองขามแสง

วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2566

